

pastrva, koja
terako pastrve
ludac pastrve
rakom. Kojoj
nije bilo usta-
nut je i plor
napomenu, da
nasaćena riba
njem deceniju
je bilo vrlo
r navaljuje na
ru je zatečen
is astacus) u
lme se preko
tanovijeno je
spodarstvo na
pastrva se za
nemilo uništa-
je vrlo oskud-
o 1 ha iznosi
) kg godišnje.
rirašta odnosi
i pastrvu. Je-
kim jezerima
; jer se preko
ne ide rado
eporučeno, da
sporta u je-
t, što je doc-
tome danas
e iskorištava-
a se nasadi u
i samo plank-

(Coregonus
halmus). Na-
šio je poslije
i uspjeha, na-
do.

vičkih jezera
to ima ribara
e u jezerima
e nego danas.
pastrvom izvr-
i blatkovodno
1947. god. lov
otno mrješte-
ljena je kalif-
orna, a u Pro-

šćanskom jezeru samo jezerska pastrva. Prema tome kalifornijska pastrva održala se je samo u najdonjem jezeru Kozjak. Izmriješteno je bilo ukupno 250.000 kom. ikre jezerske pastrve, i 220.000 kom. kalifornijske pastrve. Radi bolje organizacije posla u 1948. god. izrađeno je u Plitvičkom Ljeskovcu privremeno drveno mrjestilište kapaciteta 1.000.000 kom. ikre, koje je dalo vrlo dobre rezultate, pa je u toj godini izmriješteno 500.000 kom. ikre. Kroz 1947. i 1948. god. bila su jezera napućena sa priličnim količinama pastrvske ikre. Pored toga u ovim godinama izlovljeno je ukupno 7 tona rakova. Uz bolju organizaciju moglo se godišnje loviti i do 10 tona rakova. Rak je dosta zaostao u rastu malen, jer je voda oskudna hranom, a prenapućena rakom, koji se vrlo lako može izlovljavati. Iza 1948. godine uprava Plitvičkih jezera zabranila je rad na mrještenju pastrve, kao i rakolov.

Međutim su Plitvička jezera proglašena nacionalnim parkom, a prirodne

ljepote postale su svojina i predmet čuvanja čitavog naroda. To je i glavni razlog, da se zabranilo ribarsko iskorištavanje jezera i rakolov. Pošto je jezerska pastrva prorijeđena, kraj velikih količina pijora i raka, predviđa se da će ipak uprava bar u prvo vrijeme prema savjetu ribarskih stručnjaka organizirati lov i mrijest spolno zrele pastrve, koja je u tim vodama gotovo nestala, i ako je tu jezerska pastrva prastanovnik. Sa ribarskog stanovišta biti će zanimivo, a i za nauku napose važno, kako će se dalje pod prirodnim uslovima kretati populacija ribe. Ne će li biti ipak potrebno povremeno intervenirati, kao što se to uostalom prakticira i predviđa kod šumske divljači. I na Plitvičkim jezerima stalno se tamani vuk, i uz to vrši odstrijel prerasle divljači. I na Plitvičkim jezerima stalno se tamani vuk, i uz to se vrši odstrijel prerasle divljači, koja narušava povoljan omjer i ravnotežu unutar pojedine vrste i ostale šumske divljači.

Fijan ing. Nikola

POTREBA IZGRADNJE MRIJESTILIŠTA NA VISINSKIM VODAMA NRH

O problemu poribljavanja naših visinskih voda u N. R. Hrvatskoj pastrvama, lipanima i glavaticama bilo je mnogo govora. To je jedan od najvažnijih problema koji je Savez sportskih ribolovnih društava N. R. Hrvatske obuhvatio u svom radu. Doduše problem poribljavanja ne obuhvaća samo visinske već isto tako i nizinske vode ali ja bih se ovdje htio osvrnuti samo na problematiku kod visinskih voda. Ovo sam napomenuo samo radi toga da se ovaj članak ne protumači pogrješno.

Plan poribljavanja visinskih voda pastrvom, koji je svojevremeno izradio Savez a koji je odobren od strane biv.

Ministarstva ribarstva N. R. Hrvatske, realiziran je koncem mjeseca maja. I o samom planu bilo je puno govora a to je uglavnom bila i glavna tema razgovora unutar Saveza, zadnjih nekoliko mjeseci.

Međutim ako analiziramo rezultate izvršenog poribljavanja doći ćemo do interesantnih zaključaka iz kojih možemo povući pouku za budući rad i iz kojih zaključaka možemo stvoriti budući plan rada na ovome polju. Da bi ova realizacija bila malo preglednija poslužiti će nam statistički pregled poribljavanja:

Proizvedeno pastrvske ikre u mrijestilištu zagrebačkog športskog ribolov. društva	90.000.—
Nabavljeno iz drugih mrijestilišta	203.000.—
Ukupno postavljeno ikre u inkubatore (liježnice) . .	293.000.—
Od ukupnog broja izvaljeno cca	195.000.—
Od izvaljenog broja ukupno nasadeno mlađa cca . .	130.000.—

iz čega se vidi da je ukupni gubitak iznosio 55% računajući od broja ikre koja je postavljena u inkubatore liježnice.

Ovo su podaci samo za potočnu pastrvu (*Salmo fario*).

Uslijed čega je nastao ovoliki gubitak i da li postoji mogućnost da se taj gubitak eliminira ili bar svede na najmanju moguću mjeru?

Potpuno eliminirati ovaj gubitak je nemoguće jer on nastaje već prilikom samog valjenja mlađa u inkubatorima. O tom procentu gubitaka ne mogu govoriti, ne zato što ne smijem nego zato što ne znam. O tome treba da govori Institut za slatkovodno ribarstvo koji to proučava. Ali ja mogu govoriti o ovom drugom gubitku, koji nastaje nakon valjenja t. j. od trenutka valjenja, do samog nasadivanja.

Ova, napred spomenuta, količina pastrvskog mlađa nasadena je u četiri navrata. Prvi put je transportirano malim, ručnim, hidrobionima vlakom i tada je rezultat bio porazan, dok je u ostala tri slučaja transportirano kamionom sa velikim hidrobionima, koji su uz to bili snabdjeveni posebnim napravama za ubacivanje kisika u vodu prilikom transportovanja. I u tim slučajevima bilo je gubitaka ali su ti gubici bili ne samo daleko manji nego prvom prilikom,

već su bili manji nego su se i očekivali. Ako se uzme u obzir da se mrijestilište nalazi u Samoboru kraj Zagreba a da su nasadene vode kao na pr.: Mrežnica kod Primišlja, Mrežnica kod Ogulina, Dretulja, Lička Jasenica pa i Kamačnik kod Vrbovskog (uz ostale vode koje nisam spomenuo), t. j. da je od mrijestilišta do nasadnih voda prevaljeno od 60 do 120 km, te da je transportiranje trajalo nekoliko sati (čak i preko 10 sati), onda je jasno, da je bilo i moralo biti gubitaka za vrijeme takova transporta. A da ne govorimo o tehničkim teškoćama, o naporu i krajnjem zalaganju onih koji su to poribljavanje izvršili. Dovoljno je spomenuti da su jednu cijelu kišovitu noć (a k tome još i hladnu) prosjedili na kamionu a zatim pod istim uvjetom raznašali po vodi pastrvski mlađ po nekoliko kilometara od kamiona.

Nisam ovo zadnje naglasio da bi se divili tim ljudima ili njihovu »podvigu«, ili ih sa druge strane žalili, već sam to naglasio da ukažem na teškoće sa kojima se bezuvjetno moramo boriti ako i dalje nastavimo ovim načinom rada, ako postoji mogućnost da se poribljavanje vrši drugim, daleko boljim.

Taj drugi način bio bi: izgraditi mala mrijestilišta, koja će preuzeti u svoje inkubatore ikru iz većih mrijestilišta i iz kojih će se vrlo jednostavno prenijeti izvaljeni mlađ u samu vodu. I ako tada bude potrebno prenijeti mlađ 2 do 3 km od inkubatora, to ne će predstavljati nikakav problem.

Nama je svima vrlo dobro poznato da je ikru daleko lakše transportirati nego mlađ, pa sam sve ovo naprijed iznio kao obrazloženje potrebe za izgradnjom malih mrijestilišta po mogućnosti na svim visinskim vodama N. R. Hrvatske.

Savez je u tom pogledu dao potrebne upute društvima a istovremeno će i novčano pomagati nastojanje društava

se i očekivali. e mrijestilište Zagreba a da pr.: Mrežnica kod Ogulina, a i Kamačnik vode koje ni je od mrijesti-prevaljeno od ransportiranje k i preko 10 : bilo i moralo takova trans-) o tehničkim rajnjem zala-ribljavanje iz- renuti da su (a k tome još mionu a zatim ali po vodi pa- kilometara od

lasio da bi se ovu »podvigu«, ili, već sam to škoče sa koji- to boriti ako i načinom rada, a se poriblja-) boljim.

izgraditi mala euzeti u svoje mrijestilišta i ostavno preni- nu vodu. I ako ijeti mlada 2 do e će predstav-

bro poznato da sportirati nego rlijed iznio kao zgradnjom ma- donosti na svim Hrvatsko.

i dno potrebne vrijeme će i junje društava

kod izgradnje ovakovih objekata. Do- sada su društva u Gračacu i Ogulinu pokazali najbolje rezultate na ovom ra- du ali se nadamo isto tako dobrim re- zultatima i kod društava u Gospiću i Brodu na Kupi.

Ukoliko nam uspije da do slijedećeg mriještenja pastve podignemo mrije- stilišta kod spomenutih društava, otpa- sti će transportiranje mlada a time i ne- minovni gubici koji su se pojavljivali.
V. Majorine

OPASNOST KOJA PRIJETI I OVE GODINE RIBARSTVU

Prošlogodišnja suša desetkovala je naše ribolovne revire. Močenje i nata- panje lana i konoplje u već zagrijanim i plitkim vodama potenciralo je uništa- vanje ribe. Ove godine ponovo se pri- miče sezona močenja konoplje i lana. Uz pojedine velike ribolovne revire po- dignute su kudeljare koje će se opskrb- ljavati vodom iz rijeka u kojih će korita ispuštati otpadnu vodu. Mnogima od nas poznato je kakve je posljedice ima- lo prošlogodišnje močenje i natapanje u otvorenim vodama, i kakva je šteta učinjena u našim potocima i rijekama. Sve što nije bilo uništeno niskim vodo- stajem i visokom temperaturom vode, moralo je uginuti od posljedica moče- nja lana i konoplje.

Močenje lana i konoplje uobičajilo se i udomaćilo u otvorenim vodama, ne mareći za štetu koja se time nanosi ribarstvu. Natapanje se vrši u prvoj pogodnoj vodi i uvriježilo se shvatanje da tako mora biti.

Ni u jednoj naprednoj zemlji, ne mo- či se lan i konoplja u otvorenim voda- ma, niti bi se netko usudio tako nešto učiniti. Kod nas se to radi godinama,

jer je taj način naslijeđen i udomaćen.

Za natapanje lana i konoplje postoje određena mjesta, pa se za ovu svrhu koriste mrtve zatvorene vode, ili uko- liko nema tako prikladnih mjesta, ko- paju se jame u kojima se vrši močenje, tako da je svako trovanje i zagađivanje otvorenih i tekućih voda isključeno.

Krivičnim zakonikom, a i novim Za- konom o slatkovodnom ribarstvu, stro- go se kažnjava trovanje i zagađivanje voda. Narodne vlasti, naročito Mjesni odbori, dužni su prije sezone močenja odrediti mjesta gdje će se vršiti nama- kanje, i ukoliko za to nema pogodnih mjesta, narediti kopanje jama tako da se onemogući svako trovanje i zagađi- vanje voda napučenih ribom.

Športska ribolovna društva i ribarske zadruge prema Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, dužna su se brinuti za zaštitu i unapređenje ribarstva i stárati se za izvršenje pravnih propisa o ribarstvu, pa im je dužnost stupiti odmah u vezu s organima Narodnih vlasti, kako bi se na vrijeme spriječilo trovanje i zagađi- vanje voda močenjem lana i konoplje.

Z. Uzelac

ZAŠTITA MLADIH ŠARANA

O gornjoj temi primili smo do- pis, kojega obzirom na važnost pitanja objavljujemo. Ur.

Molim Vas lijepo, ako mislite da bi bilo korisno, unesite ovaj moj članak u

časopis »Slatkovodno ribarstvo Jugo- slavije«.

Za vrijeme prvog maja nalazio sam se kod svoje kuće u mjestu Ferdinandovcu u Podravini i vidio sam rijeku